

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP.

X évfolyam.

FIUME, szerda 1913. június 11.

129. szám

Megjelenik naponta a délutáni órákban.
Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229).
Fiume, Gradinata del Sasso Bianco 3. I em.
Nyomda telefonszáma (lapzártá előtt) 400.

Felelős szerkesztő:
MURAI JENŐ.

Előfizetési ár helyben és vidéken:
Egész évre . . . . . 24 kor. | Negyedévre . . . . . 6 kor.
Félévre . . . . . 12 kor. | Egy hónapra . . . . . 2 kor.
Egyes szám ára Fiumében 6 fillér.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 60 fillér.

A Redl-ügy.

—o—

Az idej közelgő ugorokaévadra nem panaszkodhatik sem az örökké szenzációsóvár olvasóközönség, sem a szenzációt örökké hajszoló újságíró-smokk. Van botrány bőviben és jellemző a mi modern társadalmunkra, mely szüntelen az evolúció egeket ostromló jelszavával hivalkodik, hogy ma époly kéjérzettel hallgatja a legoemánysabb gaztettekről szóló rémhíreket, mint akáresak háromszáz esztendővel ezelőtt és meg vagyunk győződve, ha volna még nyilvános guillotinozás, ahhoz épugy akadna hámszázados közönség, mint 115 év előtt, leg följobb azzal a különbséggel, hogy a látványosság köré letelepülő hölgyek már nem a kötharistryát tartanak a kezükben, mint anno 1798, hanem talán rakettel a hónuk alatt jelennének meg a vesztőhelyen. És ami a legszomorítóbb; a mai közönség a szenzációra jogot formál és a sajtó, melynek elégre is legszentebb hivatása volna a sötét középkorból ránk maradt oemány ösztönöket elfojtani, az evolúció törvényét helyesen értelmezve, az olvasó közönséget nemesebb gondolkodásra, felfogásra vezetni; ez a sajtó inkább üzletet csinál a botrány hajszolásból, a legapróbb részletekig feltárja a legutálatosabb büntényeket, szépen cikkekbe és alecikkekbe osztva az egész mo-

„A Tengerpart” tárcája

Egy késői nász.

— Igaz történet. —

A nyolevan éves Ghymessy Rudolf gróf már fél év óta beteg fekszik.
Nőtlen sorban élte át hosszú életét s minthogy nem voltak költséges szenvedélyei terjedelmes birtokából nagy vagyont gyűjtött össze. Uradalmi örökölt családi birtokok voltak s a Ghymessy család tagjai voltak az örökösök. Ennek folytán a nagy vagyona éhező rokonok nehezen várták, míg az öreg Nábób megtér őseihez. Süriün látogatták a szegény beteget a kedves rokonok, de nem a beteg iránt való részvét volt látogatásuk oka, hanem a tehetetlen agg vérig bosszantása, melylyel siettetni vélték annak a halálát, hogy hamarabb a dus örökséghez juthassanak.
Jött Edmund gróf a feleségével. A grófnő annyi pacsulizságot terjesztett maga körül, hogy mikor eltávoztak, a beteg embert — ki az lilatszereket soha ki nem állhatta — más szobába kellett átszállítani.
De előbb alaposan megbosszantották a szegény beteget:
— De édes bátyánk, hát te erőnek-erejével meg akarsz halni! Micsoda gyógykezelés ez? Golyócskák, vizecskék, homeopathia! Hisz ez a te orvosod valóságos gyilkos! Már most is úgy nézsz ki, hogy csak a koporsóba tegyenek. Majd mi elküldjük neked a mi házi orvosunkat, az kitűnő orvos, nem ilyen,

csaras anyagot, hogy nyájas és művelt olvasónak reggelihez feltálalva annál jobban izleljen.

Hogy az ilyen gyakorlat mellett épen az újság az a legmagasabb akadémia, amelyben zsebmetsző és csaló, betörő és rablógyilkos a legkiválóbb elméleti oktatásban részesül, melyet azután a kinök szemléltető módszere méltón befejez; mit bánja azt a szenzációsóvár olvasó, a esiklandó idegenger a fő; mit bánja azt a laptulajdonos, business is business.

Igy vagyunk mast az áldatlan Redl-üggyel. Egy nagy, sok százéves tradícióval bíró testületben akadt egy cimeres gazember, ki visszaélve a magas állásába helyezett bizalommal; bugdácsolva a perverzitás büzös sarában, aljas árulóvá lett, ki hadseregünk reá bizott titkait pénzért áruba bocsájtotta egy idegen és természetesen ellenséges hatalomnak. Hogy a hadsereget ez az eltévelyedés nem érinti, nem szabad érintenie természetes. Először a legszebb vagy akár hercegnő arcán is volt már vimmerli, másodszer és ez sokkal fontosabb, még akkor sem volna szabad egy ily nagy morális testületre árnyékot vetni, ha volna reá jogcim, ahogy tényleg nincs; mert itt egy igen messzi kiható pszichológiai törvénnyel állunk szemben: az önbecsülés, a becsvágy egyenes arányban állnak az elibéjük hozott megbecsüléssel. Egynéhány igen egyszerű példával illusztráljuk a tételt: a jó tanuló

mint ez a falusi charlatán. — Azután miféle táplálkozás ez? Levecske, tejeeske! Semmi erőt adó husféle, jó fűszeres csibe-becsnált, meg egy-egy korty tokaji aszabor. Hisz ilyen élelmezés mellett három napig se élhetsz!

Amint ezek elmentek, jött Antal gróf.

— Ah, szapperlot! Schauts ihm an, Rudolf! Vigyen el engem az ördög, ha tiz évvel nem fiatalodtál. Öreg legény, ne hagyd el magad, kelj fel, gyere velem kiköcsikézni. Dobb ki a fenébe azt a sok haszontalan orvososágot! Ugorj fel az ágyból és borotválkozz meg. János! te vén tolvaj! mért nem borotválod meg az uradat? Te tán csak arra vársz, hogy meghaljon és csak azután borotválod meg. Arra még várhatsz egy darabig, az ember nem hal meg olyan könnyen, mint ti itt a háznál gondoljátok. En is voltam már ilyen dögróváson, de nem hagytam magamat a halál komának. De itt az egész ház kétségbe van esve, obégnak; jaj szegény urunk már az utoljárt járja! Már olyan koporsófélét is vettem észre, hogy dugdosnak. A kertész nem ad senkinek virágot, hogy kelleni fog a koszorúkra, tegnap meg láttam a városban a tisztartót értekezni a temetkezési vállalat titkárjával. Ezek mind a te halálotat várják, de én azt mondom, hogy alaposan csalódnak. Szapperment Rudolf te még hónapokig is élélhetsz. No nincs igazam, Rudolf? Nem teszed meg ezeknek a kedvéért, hogy hamarosan elpatkolj, hisz ezek csak a nekik hagyandó dus kegydíjra spekulálnak!

Antal gróf meglegelte a vigasztalást és

hirében álló fiatal ember rendszerint sokkal féltékenyebben fog őrizkedni a rossz kalkulustól, mint a középszerű, vagy rossz tanuló; a kitűnő hírnévnek örvendő, kitüntetett díjakat nyert dalegyesület mindenhol és mindenkor sokkal nagyobb gondal fog énekelni, mint az ismeretlen kisvárosi kocabanda; a bajnokfuszball, vagy evezős csapat sokkal nagyobb erélylyel fogja védeni elsőbbségét, mint az előretörő konkurrens. Miért mindez? Mert mindannyiunknak van veszíteni valójuk: a megbecsülés! Vonjátok el tőlük akár igazságosan, akár igaztalanul a megbecsülésteket és megszűnt az éltető fluidum, eltört a sarkantyú, mely őket képességeik legmagasabb kifejtésére ösztökélte. Százszorta nagyobb mértékben áll ez persze egy oly testületre, melynek évszázados tradíciója, egész élete össze van forrva a becsülettel, a megbecsüléssel; mert legyünk bármily antimilitaristák, gondolkodjunk a hadsereg, a háboruk szükséges voltáról akárhogyan, a hadsereg, amíg létezik, csak becsülettel képzelhető, becsület nélkül haramiabanda színvonalára süllyedne. Nem értjük e becsület alatt egy pár pityókos, fiatal tiszt oktan handabandázását, ezt a komolyan és józanon gondolkodó katona épugy sajnálja, mint a nyugodt polgárember; nem értjük a becsület maniakusát sem, ki tekintet nélkül, a helyre, az időre és a környezetre kardjával lekaszabol mindenkit, ki véletlenül sandán mert reá

eiment. Alig, hogy kocsija kifordult a Gimfalvi kastély kapuján jobbra, befordult balról egy négylovas kocsit Teobáld gróffal, aki nagy sportember. Most is maga hajtja a négy vasderest s leugorva a bakról, ront be egyenesen a beteghez.

Cigaretaszag istálló büzzel keverve dől ki a ruhájából. Ez már megint más hangon kezd.

— Hát meddig akarsz még élni öreg? Nem gondold, hogy már eleget éltél? Csinálj már helyet fiatal rokonaidnak is. Mégis botrány, hogy ennyi ideig húzod. Hiszen már csak hálni jár beléd a lélek. Mit nyögdecselsz, mit nyomorogsz. Ha igazi gentleman vagy, fogd a revolvert és lödd fejbe magadat. Ennek a sok léhűtő eselédnek meg ne engedd a vagyonodban turkálni, arra a pénzre a rokonaid tartanak számat. Nekem különben megígérted egyszer, hogy a szőlődezsnaváltság kötvényeidet átadod. Add ide a kassza kulcsait, a más világra úgy se viheted magaddal. Nem adod? No várok még holnapig, holnap reméllem megjön a partecédulád. — Szervusz!

János az öreg komornyik — aki mindent hallott a szomszéd szobából — már gyürte fel az ingujját, hogy bármilyen történjék is, kidobja ezt a hőhért, aki az ő jó urát biztosan megöli a kegyetlen beszédjével. De a gyilkos beszéd az ellenkezőt eredményezte.

— János, kiáltotta az ur, és szava érelesen esengett, hívd be a gazdasszonyt.
A gazdasszony bejött Jánossal együtt.
— Fel akarok kelni, készítsétek ki a magyar diszruhámot.

nézni, az az örültek házába való. De igenis értjük a becsületnek azt az ideális fogalmát, mely az egyén egész életében vezérfonál gyanánt a morál szempontjából határozza meg mit szabad, mit nem szabad. Természetes, hogy eszerint nem létezik külön polgári és külön katonai becsület, de igenis kénytelenek vagyunk a katonai külső életét érzékenyebb mérlegre tenni, mint a szürke polgáremberét, mert egyenruhája által jelezve lévén, a legjelentéktelenebb botlása már árnyékot vet az egész testületre, másrészt pedig millió közkatona előtt tündöklő példa gyanánt kell ragyognia, különben oda a fegyelem és enélkül ismét nem képzelhető hadsereg.

Már a kifejtetteknél fogva nem tartjuk oportunosnak e cikk címét képező áldatlan ügy tulságos pertraktálását a nyilvánosság előtt.

De tovább megyünk: a bécsi parlamentben egynéhány kiváló okos képviselő a demagog meggyőződésével elbőmbölte, hogy a közönségnek joga van az ügy legapróbb részleteivel megismerkedni és az üzletsóvár osztrák sajtó kórusban utána bömböli ezt a bölcsességet. Hát, félszkes fityfenét van joga! Miért volna joga, mi célja volna annak, hogy egy pár különösen kíváncsi parlamentárius és az örökké szenzációsomjas intelligens plebsz megismerkedjék katonai utkok oly részleteivel, melyekhez úgy sem értenek, de amelyek feltárása csak újabb és újabb veszedelmeket rejt magában. Hát az a hadvezetőség, melynek minden egyes tagja egy egész életen át hivatásszerűen foglalkozik a szóban forgó kérdésekkel és ez ügyet is kétségteljesen kötelesszerűen fogja elintézni nem elegendő ezeknek a tudálosoknak? Szükséges oda még a Gevater Schneider und Greisler, egy pár földbirtokos vagy más hozzá nem értő bölcsessége? Azután, ha egy nagy bankházban nagyobb lopás történik, azt hiszik Önök, hogy ez a bank nem igyekszik előbb esőndben elintézni az ügyét, mielőtt a nagy dobra veri baját és alássa hitelképességét; és egy állam tárja ki a szennyest legföltettebb organuma, hadserege muló baját az egész világ előtt, csak azért, hogy a parlamenten belül és kívül álló sajtótó plebsz kíváncsi-

A gazdaasszony és a komornyik bámulva tekintettek egymásra, de nem szóltak semmit, hanem felöltöztették az öregot a magyar diszruhájába, mentét, kalpagot, kardot, amint dukál.

— János, most menj az esperes urhoz, hogy kéretem, jöjjön azonnal. A kertész díszítse fel a kastély kápolnáját. A jogtanácsos ur és a jószágkormányzó legyenek kéznél, ha hivatni fogom.

Mindezt szilárd, parancsoló hangon mondta az öreg gróf. Most a gazdaasszonyhoz fordult.

— Zsuzsi lelkem, te is öltözz fel a legdisebb ruhádba, mert meg akarok veled esküdni az oltár előtt.

Zsuzsi gazdaasszony ámult, bámult. Oh az igaz, hogy régi szeretője volt a grófnak, az el is halmozta őt mindennel, amit egyszerű eszével megkívánt, de ilyen nagy szerencsére, hogy vele a nagy ur az oltár előtt házasságra lépjen és őt grófnővé tegye, soha még álmában sem gondolt.

Az esperes megérkezett.

— Főtisztelendő uram, azért kéretem, hogy legyen szives engem Rados Zsuzsánával megesküdni.

— Véghetetlenül sajnálom, kegyelmes uram, hogy püspöki dispensáció nélkül ezt nem tehetem.

— A dispensáció megvan. A püspök ur kiadta azt nekem még megbetegedésem előtt. Megvallom, nem akartam ezt felhasználni, de kedves rokonaim perfid viselkedése kényszerít rá.

Az esküvő a kastély kápolnájában an-

sága kielégítést nyerjen?

Egy hibát esinált a hadvezetőség, hogy az elvetemült gazembernek hagyott időt, vagy talán módot is adott az önjusztifikálásra. Mert valószínűleg ezáltal kiadta kezéből az eszközt a büntény legrészletesebb felderítésére, de szanálási és nem közlési célokhoz. De ezért a tusolási kísérletért is vessen magára az a közvélemény, mely azt hiszi, hogy neki joga van mindent tudni és nem ismer más raisont, mint utálatos szenzációsomját!

Ujdonságok.

—c—

A SAJTÓ.

Lukács László nem távozott üres kézzel. Ezt nem kell mindjárt hétköznapi értelemben venni. Arra célzunk, hogy a sok kelemetlen emlék tegnap egy újabbal szaporodott. Nyilvánosságra hozták azt a június 2-án kelt rendeletét, mellyel a legnépszerűbb és legelterjedtebb lapnak, Az Estnek utcai árusítását — *Fiume város kivételével* — az egész országra betiltotta.

Hogy miért tette ezt Lukács László, azt hirtelen bajos volna megmondani. De a dátum nagyon gyanús. Június 2-ika hétfőn volt. Megelőzőleg, szombaton tartotta Vázsonyi Vilmos a panama-pörbeli nagy beszédét, amelyet Az Est részletesen ismertetett és a kellő kommentárokkal látott el. Közel esik az a föltevés, hogy a nagy pör és a rendelet között szoros nexus van. És éppen ebben rejlik a rendelet gyengesége, éppen itt omlik össze az erkölcsi alap. Mert a rendelet sorai között szabad szemmel is látható a bosszu. Le akarta törni a legelterjedtebb és legnépszerűbb újságot. Be akarta fogni a száját, hogy ne hallhassuk az igazság szavát.

Az akarat nem fog célhoz érni. A sajtót iggy nem lehet láncra verni. Az ilyen lánc az első taszításra szétszakad és a szabad sajtó csak annál diadalmasabbn halad diadalszerű pályáján.

Az Est ellen kiadott rendelet az előző hasonló intézkedésektől sok mindenben el-

nak rendelt és módja szerint megtörtént, az uradalmi ügyész és a jószágkormányzó voltak a felek. Az előbbit még magánkihallgatás fogadta a gróf, azután kiadta a parancsot, hogy rögtön fogjanak be. Kiháttatott új feleségével együtt az állomásra, ott jegyet váltottak Bécsbe.

Sietni kellett, míg az utolsó energia, a mit Teobáld gróf felháborító viselkedése fel idézett el nem fogy.

Bécsbe megérkezve, a kadétskolához hajtattak Ott a gróf a kadétskólai parancsnokának bemutatkozott és bemutatta nejét is, Ghymessy grófnő.

— Parancsnok ur kérem idehivatni Rados József IV-ik éves kadétot és megmondani neki, hogy itt vannak a szülői.

A parancsnok nem titkolhatta el meglepetését. Ez hát az a titkos mecénás, aki oly bőkezűleg gondoskodott Rados József kadétról.

Rados József kadét megjelent, a szén szőke fia karesu természetét az egyenruha még jobban kiűntette. Tétován nézett az ismeretlen alakokra, hát ezek az ő szülői, akikről eddig semmit sem tudott.

Az öreg gróf hozzá lépott.

— Én gróf Ghymessy Rudolf vagyok, a te atyád, itt pedig Ghymessy Zsuzsánna grófnő az édes anyád, esőköli neki kezét és öleli meg engem. Most pedig pakold össze ha vannak kedves tárgyaid, mert kivesszek az intézetből és haza megyünk. Nincs vesztési való idő, az én napjaim meg vannak számlálva, csak addig fogok élni, míg bemutatlak grófi rokonaidnak.

üt. Mindenekelőtt meg kell állapítani, hogy ennek a lapnak a hangja sohasem eshetett kifogás alá, a jó erkölcs, a tisztesség és magánbecsület ellen sohasem vétett. Csak egy baja volt. Az, hogy nem hajtott térde-fejet Lukácsék előtt. Lehet, hogy ez baj, de a közönség szemében erény, ami arra lesz jó, hogy az eddiginél is nagyobb szeretettel vegye körül.

Az Esten át megint a sajtószabadság palástját piszkították be. Az ilyesmi felveti azt a kérdést, hogy mit érdekel az az ország, ahol a közszabadságot még egy Lukács László is veszélyeztetheti?

(k. p.)

— **A Kiviteli Akadémia szüneti tanulmányutja.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter újabb jelét adta annak, hogy mennyire szívén viseli ennek az új intézetnek fejlődését. Lehetővé akarván tenni a hallgatóknak, hogy az idegen nyelvekben minél nagyobb fokú tudásra tegyenek szert és hogy egyúttal a külföldi országok gazdasági viszonyait megismerhessék, az ez idei szüneti tartamára 9 hallgatót küld a külföld különböző városába. Nevezetesen Antwerpenbe, Génúába, Marseillesbe, Brémába, Frankfurtba, Hamburgba, Leipzigba, Mannheimbe és Londonba. A kereskedelmi miniszter pedig a hallgatókat a muzeumi levelezőkhöz, illetve kereskedelmi tudósítókhoz ajánlja, a kiknek a közvetítésével a hallgatók a lehetőség szerint kereskedelmi gyakorlatot is fognak vállalni egyes cégeknel.

— **Baccich Icilio kitiltása.** — Ki ne ismerné Fiumában „Cicsillo“-t, teljes nevén Baccich-Girardelli Icilio dr-t, kinek karrierje egyik legjellemzőbb fotográfiája a fiamei közéletnek. Husz éves koráig nagyhorvát érzelmű volt, azután felvette a Girardelli nevet és lett belőle nagyolasz. Elment az olaszországi camerioni zugegyetemre, melynek diplomáit még Olaszországban is kétes értékűnek ismerik és nemsokára hazajött mint — végzett jogász — és mint lelkes irredentista, aki bármikor kész volt a barrikádokra rohanni az olasz patriáért, a Grande Italia-ért. Természetes, hogy Fiumában az ilyesmivel közéleti férfiú lesz az ember, rappresentantenak választják, rábízák az olasz Circolo Letterario vezetését és mikor azután a karue-köaliciois magyart játszó, de a valóságban Ravennába zárandókló Zanella-kompania dícső aerája elkövetkezik, akkor *alpolgármesternek* is megválasztják.

A meghívók még Bécsből elmentek a kedves rokonokhoz, akiket meghívott az öreg gróf egy család ebédre Gimbalvára.

A kedves rokonok azt hitték, hogy halotti torra fognak érkezni Gimfalvára, de nagy volt a meglepetésük, mikor az öreg beteg gróftól ujult egészségben találták, de szörnyűködéssel tetéződött a meglepetés, midőn az öreg nem titkolt gunyos mosolylyal mutatta be nejét és fiát.

A grófi vendégek nem várták be a családi ebédet, de rögtön befogattak és úgy elűntek, mintha ellenség kergette volna őket.

A rokonok perfid viselkedése megtorlásának csak ezt a pillanatát várta be az öreg gróf, újra ágyvanc esett. Pár nap múlva neje és fia fogták be a szemét, melyet most már nyugodtan hunyt le örökre.

Nemsokára a grófnő is követte férjét és a fiatal gróf, aki árvaházban és katonai iskolában nevelkedett, sehogy se bírt megszokni az új, fényes viszonyok között. Nem csak rokonai, de a többi mágnás familiák is visszahúzódtak tőle.

Nagyon elhagyatottnak érezte magát, míg egyszer az öreg jogtanácsos az ajánlotta neki, hogy vegyen feleségül egy szegény Ghymessy grófnőt, akkor rokonai és a többi mágnás családok kibékülnek vele és befogadják maguk közé.

A fiatal gróf megfogadta a jó tanácsot. De azért előbb a legjobban érezte magát egyszerű polgári körökben.

Somogyi Gyula.

—c—

a derék férfiut. Így lett Csiesilloból egy szédítő karrier, végén 30 éves korában a hatóság egyik „feje”. Ez a fej azután teljesen megkötyagosodott a dicsőségtől. Lelke, mozgatója lett a később belügyminiszterileg feloszlott „Giovine Fiume” ifju-olasz egyetnek, az ő agitációja és elaboratuma alapján szedték le érdemes magyar kormányzók és ősfiumei patriciússok, köztük a színházát adományozó Adamich-nak nevét az utca-táblákról, hogy helyet adjanak a sok Flavio Gioia-nak, Pipistrelli-nek és Sasso Bianco-nak és végül: ő nyújtotta be a rappresentanzának A Tengerpart szerkesztői, a „veszedelmes” magyar újságírók elleni kitiltási indítványt, melynek alapján minden törvény és jog ellenére lecsukták és kiutasították Fiuméből Fodor Oszkárt. Felelős szerkesztőnk ellen már nem merték végrehajtani a törvényteleniséget. Közben eljött a tisztább Wickenburg-aera, Zanellák meg buktak, a camerinoi diploma nosztrifikálása itthon sehogyse sikerült és Csiesillo egy szé pnapon felszedte sátorfáját és elköltözött inádott hazájába, Olaszországba. Anconába ment ügyvédnek, feleserélvén a magyar állampolgárságot a neki sokkal kedvezőbb olaszszal.

Tegnap azután a nagy rappresentanzai kitiltót utólérte a sorsa. Látogatóba jött Fiuméba, kiült az Europa meg a Central kávéházak elé és szavalt, szónokolt, mesélt régi fiumei híveinek. A rendőrség, amely azt gyanítja, hogy az Amedeo Fava féle kémkedés szárait ő vezette Anconából, az ügyesség rendeletére kitiltó végzést kézbesített az ex-alpolgármester urnak, melynek alapján este 8 óra 15 perckor az Anconába induló hajóval el kellett hagynia Fiumét. Hívei, mint a „Voce” írja, meleg tüntetéssel és „viszontlátásra” (! kiáltásokkal bucsuztak el tőle a molon.

— **Közegészségügy és citromos víz.** Kapunk a következő sorokat: Tegnap délután 5 órakor épp akkor jártam az állomásnál, amikor a dohánygyári munkaslányok kijöttek. És láttam, hogy körülvették az ott álló, citromos-víz árúsító embert, hogy néhány filéért szomjoltó sárga és piros lét vegyének. Megfigyeltem: mikép történik ez. Az árúsító minden vevő után kiöblíti a poharat az edényben levő vízben. Ez a víz dél óta áll az edényben, tehát ebben a forróságban alaposan állott. Ha már most ebben öblögeti a poharat, csak természetes, hogy ott tisztaságról többé beszélni sem lehet. Éppen az öblítéssel terjesztheti a betegségeket. Csodálkozom, hogy a közegészségügyre felügyelő hatóság nem szól bele az ilyen utcai árúsításba, és nem intézkedik, hogy a fertőzés veszedelmét elhárítsa a szomjas emberiség-ről.

— **Velencei ünnepség Abbaziában.** Tegnap este Abbaziában, a Quarnero-kávéház terraszán sikerült velencei ünnepséget rendezett a vigalmi bizottság. Fényes kivilágítás és tűzijáték mellett, a kurkapelle zenéje közben élénk serpentin és konfetti csata volt. A mulatságon, a rendkívül sok abbaziai fürdővendég között, számos fiumei is jelen volt, akik szintén jól mulattak az igazán imponáns estén, melyet hajnalig tartó tánc fejezett be.

— **Jótekonysági tombolajáték.** A koldulás elleni egyesület idei jótekonysági tombolajátéka e hó 22-én lesz, a Dante-téren. A tombolajátéknak igen sok, értékes nyere-ménytárgya lesz.

— **Kinai kalózok támadása egy francia gőzös ellen.** Párisból jelentik, hogy a Robert Lebaudy nevű francia gőzöst, amely Kanton és Vuesan között a helyi forgalmat bonyolítja le, június 3-án Tunoki közelében

kinai kalózok támadták meg és a hajó pénztárából és az utasoktól 50.000 frankot zsákmányoltak. A hajó első tisztje súlyosan megsebesült, több kinai utast pedig, akik ellenálltak, megölték a tengeri rablók.

— **Ismét villamosbaleset.** Tegnapelőtt este Bakarcich János 21 éves fiatalember egy cantridai kirándulásról visszajövet Pioppin felugrott a haladó vilamoskoocsira. Az ugrás nem sikerült s Bakarcich leesett a hágesóról. Az esés következtében fején és jobboldalán súlyos zúzódásokat szenvedett, jobblábát pedig kifemittotta. A mentők beszállították a kórházba.

— **A tartalékosok felváltása.** Az Adria „Szeded” gőzöse holnap 300 katonát szállít Neonba és kilenceszázat Gravosába. Visszafelé ugyanannyi tartalékosat hoz haza. A beszállást holnap reggel 8 órakor kezdik és a hajó délben indul.

— **Öngyilkosság a gyógyihatalan betegség miatt.** Orehovica községben tegnapelőtt öngyilkosságot követett el Fiorentin József 23 éves pékmester. Fiorentin gyógyihatalan betegségben szenvedett, amely már három év óta kínozta. A boldogtalan ember szombaton ágyához hívta három gyermekét s egész nap velük volt, sirt és esőkolgatta őket. Vasárnap reggel elővette revolverét és főbelötte magát. Amikor felesége a lövés zajára berohant ő már halott volt. Holttestét a grobniki temető halottasházába vitték.

— **A kikötőből.** Jun. 10. É r k e z e t t : Carinthia osztrák gőzös Konstantinápolyból, 891 bál dohánynyal, 22 hordó rézzel és 10 tonna vegyes áruval; Hamburg osztrák gőzös Alexandriából, 116 bál gyapottal és bál üres zsakkal.

I n d u l t : Spes olasz gőzös Noviba, üresen.

— **Ítélet a csaló bizományosok ügyében.**

A fiumei törvényszék ma hozta meg az ítéletet Fable Henrik és Cante Ruggero bizományosok hatrendbeli családi és egy sikkasztási ügyében. Fable Henriket másfél évi börtönre és 60 napra átváltoztatható 1200 kor. pénzbüntetésre, Cante Ruggerot pedig az enyhítő körülmények figyelembevételével 1 évi börtönre, valamint 60 napi fogságra átváltoztatható 1200 kor. pénzbüntetésre ítélte. Az ügyész megnyugodott az ítéletben, a vádlott és a védők felebbeztek.

— **Elsülyedt gőzhajó.** Triesztből jelentik, hogy a Dalmatia tengerhajózási társaság Sultan nevű gőzöse, amely uton volt Curzolából Trieszt felé, Lisszától két mértföldre Punta dei Vitelli közelében zátonyra jutott. A gőzös széles léket kapott, de sikerült magát kiszabadítani és teljes gőzzel a kikötő felé futni. A léket azonban nem tudták betönni, úgy hogy a víz nagy tömegben hatolt a hajóba és ennek következtében a hajó nemsokára elsülyedt. A hajó személyzete megmenekült, ugyszintén a rakomány legnagyobb részét is sikerült megmenteni.

— **A zsebtolvaj.** Vasárnap délben egy uriember állított be a főkapitányságra és elpanaszolta, hogy a via della Fiumarán, mialatt egy kirakatot nézegetett, pénztárcáját 51 korona tartalommal ellopták. A kirakat megtekintése közben több gyanus külsejű egyén csoportosult körülötte és ezek valamelyike követhette el a lopást.

A rendőrségnek sikerült ugyanaznap este a laza személyleírás alapján egy egyént letartóztatni, aki igen gyanusan viselkedett. Megmotozásnál 52 koronát találtak nála. Kihallgatáskor, eleinte állhatatosan tagadott, míg végre ellentmondásba keveredett és bevallotta a tett elkövetését. Az illetőt Gherbieh Lazzaronak hívják, 18 éves Verlicáról való. Átadták az ügyességnek.

— **Lukács György Fiumében.** Lukács György v. b. t. t. a József főherceg-szanatórium elnöke ma útutazóban Fiumében volt és személyesen győződött meg a fiók szervezésének eddigi munkáiról. Meglátogatta a helybeli elnökséget, továbbá Kankóvszky Ferenc miniszteri tanácsost és Blasich Mario dr. főorvost, akikkel a felállítandó dispensair ügyében is értekezett, kilátásba helyezvén, hogy e célra az államsegélyt is sikerül majd rövidesen megszerezni.

Lukács György a József főherceg-szanatórium elnökének ama nemes érdeklődése a fiumei szervezet működése iránt remélhetőleg közönségünkben is kellő visszhangra fog találni. Az egyesület humánus, emberbaráti céljai valóban megérdemlik, hogy mindenki érdeklődéssel karolja fel a tuberkulózis elleni védekezés nagy nemzetmentő munkáját.

— **Elfogott tolvajok.** A Schenker és Társa cég tegnap bejelentette a rendőrség, hogy az egyik vasúti raktárból ismeretlen tettesek 200 doboz, összesen 200 korona értékű irótollat loptak a kárára. A rendőrség egyik detektívje néhány óra muiva kinyomozta a tetteseket, akik Feter Antal 31 éves és Novakovics Jakab 40 éves munkások. Mindkettőt letartóztatták.

— **Robbanás egy tenger alatt járó hajón.** Londonból jelentik, hogy az admirális közlése szerint a E. V. tenger alatt járó naszádon Barros és Portsmouth között a gépteremben robbanás történt. Egy ember meghalt, tizenegy súlyosan megsebesült.

— **A monarchia külkereskedelmi forgalma az év első harmadában javult.** A passzívum 217.5 millió K, szemben az 1912. év hasonló időszakának 359.2 millió K passzívumával. A passzívum tehát egy harmadával fogyott. A folyó év behozatala visszafelődött, míg az export emelkedett. Az első 4 hónap behozatala 1091.4 K-ra rug, tehát ke-rek 100 millió K-val maradt vissza. A kivitel 42 millió K-val növekedett és 873.9 millió K-t tett ki.

A behozatal visszafelődése elsősorban a kész- és félkészgyártmányok importjában mutatkozik leginkább. Az árucikkek majdnem minden fájának számadatai a múlt évi eredmény mögött maradnak. A félkészgyártmányokból 37.3, a készgyártmányokból pedig 38.9 millió K-val kevesebbet importáltak. Így a pamutfonal behozatala 9 millió-ról 6 millióra csökkent, a gyapjufonal 17.8 millió K-ról 11.7 millióra, a selymfonal-import pedig 23.2-ről 17 millió K-ra esett. A textil-árak 11.8 millió K importja 4.9 millió K visszaesést mutat, a gyapjuárak importja 4.3 millió, a selyemáru-import 6—7 millió K-val volt kisebb az előző évi behozatalnál. Bőrt 21.8 millió K értékben hoztak be, tehát 6.1 millió K-val kevesebbet, mint az előző esztendő hasonló periódusában. A bőrárak importja ezzel szemben nem tüntet föl lényeges változást. Nyersvasat és vas-félgyártmányokat 0.6 millió K-val kevesebbet hoztak be, míg a réz-import 4.6 millió K-val esett. A vas-árak importja tömegében körülbelül azonos maradt a múlt évvel, de az értéknövekedés másfél millió K-t tesz ki. A gép-import 6.2 millióval esett vissza, ami elsősorban a textil-gépekre vonatkozik, mert mezőgazdasági gépek behozatala emelkedett. Szerszámok és órákban 4.2 millióval esett a behozatal. A kivitel emelkedése elsősorban cukor- és pamutfonal nagyobb arányú exportja folytán állott elő. A cukor-kivitel az előző évi 78.3 millió K-ról 105.8 millió K-ra emelkedett, a pamutfonal-kivitel pedig (26.6 millió K) háromszorosa az 1912. év hasonló időszakbeli kivitelnek. A fonal-kivitel emelkedése és a pamut- és fonal-behozatal csökkenése tünteti föl leginkább a monarchia szövőiparának szomorú helyzetét. A liszt-kivitel 1.4 millióról 5.7 millióra emelkedett, amely körülmény a Balkán-államok fokozott szükségletére vezethető vissza. A bőr- és cipőárak kivitele 4 millió K-val emelkedett. A lenipar exportja 4.5 millió K-val nagyobb, mint az előző évben. Emelkedett a fa-, üveg-árak, vegyszeti cikkek és konfekcióárak exportja is.

— **Tolvaj a hajón.** Buonsenso Lajos az Adria hajóstársaság Zichy gőzösének volt alkalmazottja a május 11 és 12-ike közötti éjszakán behatolt a hajó kapitányának Vlasich Frigyesnek a kabinjába s ellopta a kapitány 700 koronáját. A mai törvényszéki tárgyaláson Buonsenso beismerte bűnét s a bíróság 10 hónapi börtönrre ítélte.

— **Corso mozi.** Ma esti új műsor: A gyilkos, dráma, Psylander a főszerepben. Skutari bombázása.

x **Magyar ház a Lidón.** A 20 szobás Guttman-penzió Lido Via Lazzaro Mocenigo 10. Velence s a Lido egyetlen magyar háza. Penzió 12—13 lira. Magyar konyha s személyzet.

— **Berlin-szálloda Budapesten.** A főváros élete újból egy látványossággal lett gazdagabb. A Révay-utca 10. sz. a megnyílt a 140 díszesen berendezett szobából álló Berlin-szálló, melynek vezetését Winkler Ottó, az abbaiai Lederer-penzió volt igazgatója. a Royal nagyszálló volt titkára, a berlini Hotel Monopol volt igazgatója vette át, ami egymagában garancia a szálló előkelő szakszerű vezetésére.

TŐZSDE.

Budapesti Értéktőzsde.	Jun. 9 zárlat	Mai árf. 1 óra
Magyar hitelrészvény	812.50	810.50
Osztrák hitelrészvény	621.—	616.50
4%-os koronajáradék	81.20	81.—
Osztr.-magy. államvasút	710.—	700.—
Jelzálogbank	421.50	417.—
Leszámitóbank	509.75	505.—
Hazai Bank	280.50	276.—
Magyar Bank és Keresk. R-T.	538.50	533.—
Rimamurányi	686.—	676.—
Salgótarjáni	748.—	737.—
Közuti Vasút	638.—	632.—
Városi Villamos	359.50	355.—
Adria	532.—	531.—
Déli Vasút	122.—	—
Magyar Cukoripar	2790.—	—
Rizsgyár	3825.—	—

Budapesti Gabonátőzsde. (50 kilogrammonként.)	Jun. 9 zárlat	Mai árf. 1 óra
Buza áprilisra	11.95	—
Buza májusra	—	—
Búza októberre	11.54	11.47
Rozs 1913 áprilisra	—	11.91
Rozs októberre	9.34	9.26
Tengeri májusra	—	—
Tengeri júliusra	7.95	7.81
Tengeri augusztusra	8.07	8.11
Zab áprilisra	—	7.58
Zab októberre	8.54	8.58

Bécsi Értéktőzsde.	Jun. 9 zárlat	Mai árf. 1 óra
Osztrák hitelrészvény	620.—	617.—
Magyar hitelrészvény	812.—	803.—
Osztrák magyar államvasút	710.—	701.—
Déli Vasút	122.—	118.—
Alpesi	933.50	921.50
Skoda	828.—	814.—
Osztr. koronajár.	82.60	—

Fiumei és trieszti értékek:	Legutóbbi kör- sek átlagár.
Fiumei 4%-os kölcsönkötv.	92.—
Banca Fiumana	650.—
Fiumei Kereskedelmi Bank	295.—
Fiumei Népbank	112.—
Litorale Bank és Takarékpénztár	240.—
I. Horvát Takarékpénztár	6100.—
„Indeficienter“ tengerhajóz.	500.—
Magyar-Horvát Gőzhajótárs.	1400.—
Magyar-Horvát Szabadhajózás	1100.—
Orient tengerhajózási társ.	1300.—
Ált. Forgalmi r. t. régi	1900.—
„uj“	1800.—
Magyar Olajgyár	202.—
Austro-Americana	292.—
Navigazione Libera Triest	643.—
Osztrák Lloyd	584.—
Stabilimento Tecnico	9850.—
Ampelea Szeszpároló Rt.	436.—
I. Trieszti Rizsgyár	717.—
„Kerka“ dalmát vízművek r. t.	431.—
Spalato Portland Cement	396.—
Assicurazioni Generali . . . . . Nap.	891.—
Riunione Adriatica	3910.—

Tripcovich D. és Tsa. hajózási vállala.
Naponkénti nyári gyorsvonal

Triesztből Velencébe és vissza

a Venezia és Wurbrandt gyorsgőzösekkel.
Az ut tartama csak **3 óra.**

Indulás Triesztből naponta 8 órakor d.
e. Indulás Velencéből naponta 2 órakor d. u.
vasárnap 8 órakor d. u.

Telefon — Távirat.

Tisza Bécsben.

BÉCS, jun. 10. Tisza István gróf ma reggel háromnegyed 8 órakor Bécsbe érkezett és a Sacherben szállt meg. Megérkezése után Hazai kereste fel, akivel fél óráig tárgyalt. Azután autón Schönbrunnba hajtott, ahol kihallgatáson jelent meg ő felsége előtt. Tisza bemutatta az új miniszterium névsorát, amit ő felsége helyeslőleg tudomásul vett.

Miniszterek eskütétele.

BÉCS, jun. 10. Az új miniszterium tagjai holnap délelőtt Bécsbe érkeznek és leteszik az esküt ő felsége előtt.

Az első minisztertanács.

BÉCS, jun. 10. Az új miniszterium holnap délután Bécsből Budapestre való utazás közben a miniszterelnök szalonkocsijában értekezletet tart. Ugy hírlik, hogy Tisza a nyári vakáció előtt nem szándékozik új javaslatot beterjeszteni, hanem a régieket tárgyalatja le. Azután a választókerületek beosztásáról szóló javaslatot és a közgazgatás reformját veszik elő.

Andrássy Gyula Tisza kinevezetéséről.

BUDAPEST, jun. 10. Gróf Andrássy Gyula ma egy újságíró előtt akként nyilatkozott Tisza kinevezéséről, hogy az a legnagyobb politikai hiba, amely kiválóan alkalmas a legvéresebb polgárháború felidézésére.

A főváros a kormány ellen.

BUDAPEST, jun. 10. Ma délelőtt Vázsonyi, Hock és Benedek fővárosi bizottsági tagok megjelentek Heltai főpolgármesternél és kérték, hogy rendkívüli közgyűlést hívjon össze. A péntek délután tartandó közgyűlés bizalmatlanságot fog szavazni a kormánynak.

Az Est kolportázsja.

BUDAPEST, jun. 10. Heltai Ferenc főpolgármester előterjesztést tett a belügyminiszternek, hogy az Est elárúsítását a főváros területén engedélyezze.

Hédervári Lehel a honvédbíróságon.

BUDAPEST, jun. 10. A Conti-utcai honvéd bíróságon ma délelőtt hallgatták ki Hédervári Lehel országgyűlési képviselőt Gerő Vilmos palotőr-százados bűnügyében. A 10 órától 12-ig tartó kihallgatáson Hédervári elmondta, hogy Gerő három ütest mért rá. Hédervári sérüléseit megvizsgálta egy törzsorvos is és konstataulta, hogy Hédervári Gerő állításaival szemben 3 ütest kapott, két éleset és egy laposot. Hédervári végül tanukat jelentett be, köztük Vázsonyi Huszár és Zboray képviselőket és több újságírókat.

Német hadihajók Pólában.

POLA, jun. 10. A Göben és Strassburg nevű német hadihajók tegnap reggel ágyúüdvölvések közepette befutottak a kikötőbe. Trumler német admirális vezérkarával a kikötői tengernagy hivatalba ment, ahol a katonai hatóságok fejei üdvözölték. Majd különböző látogatásokat tett.

Pör Lujza hercegasszony ellen.

BRÜSSZEL, jun. 10. A Soirnak jelentik Bécsből: Lujza köburgi hercegnőt új pör fenyegeti a turloi kastélyvásár miatt. Évekkel ezelőtt megvásárolta a hercegasszony ez ta lukovinai birodalmat, de nem tudott fizetni és most szeretne szabadulni tőle, de hallani sem akar kártérítésről.

Rablóvilág orosz-Lengyelországban.

VARSÓ, jun. 10. Amikor a rendőrség a gőzösek kikötőhidjánál négy Lodzból érkezett gonosztevőt akart elfogni, azok revolverekkel lövöldöztek a rendőrökre, akik közül kettő meghalt, egy megsebesült. A gonosztevők elmenekültek.

A bolgár-román határkérdés.

BUKAREST, jun. 9. A szilisztriai határ megállapítására kiküldött bizottságba a kormány tagokul kinevezte Nenicescu volt minisztert, Culcer tábornokot és Cistescu ezredest, a vezérkari főnök helyettesét, a neutrális zóna megállapítására kiküldendő bizottságba pedig Lahovary párisi nagykövetet, Culcer és Zottu tábornokokat, valamint Cristescu és Iliescu ezredeseket.

A szultán a német császárnak.

KONSTANTINÁPOLY, jun. 10. Hír szerint a szultán a német császárnak többek közt két antik vázát és egyéb antik műtárgyat küldött ajándékba.

KONSTANTINÁPOLY, jun. 10. Lapjelentések szerint a szultánnak ajándékait Mahmud Muktár pasa nagykövet fogja átadni a német császárnak.

Said Idrisz követelése.

KONSTANTINÁPOLY, jun. 10. Arab lapjelentések szerint Said Idrisz a következő feltételek mellett hajlandó kiegyezni: 1. Asszir közigazgatásilag független. 2. A kormány nem avatkozik bele a hivatalnokok kinevezésébe. 3. Külön lobogó. 4. Külön polgárőrség szervezése, amely elég nagy, hogy béke és háború idején megvédelmezze Asszirt. 5. A vámbevételek a tartományt illetik meg, amely külön szerződéseket köthet a külfölddel. 6. A hivatalos nyelv arab. 7. A tartomány illetékes minden vasutügyi, táviró- és telefonügyben. 8. Mindezen jogokat szultáni firman megerősíti és azt külön követség hozza Asszírba. E firman hatályba lép, még mielőtt a parlament foglalkoznék a kérdéssel.

Az angol király a béke delegátusokhoz.

LONDON, jun. 10. A béke delegátusokkal tegnap folytatott beszélgetések során a király felszólította azokat, hogy vegyék tekintetbe azokat a veszedelmeket, amelyek a szövetségesek közötti háborúból származnának. Gondolják meg, hogy egy újabb háború egyenesen bűn volna az emberiség ellen.

A hatalmak a békéért.

BELGRÁD, jun. 10. Politikai körökben híresztelik, hogy a nagyhatalmak egyike erélyesen felszólította a belgrádi és a szófiai kormányokat a békés megegyezésre és azt követelte, hogy hagyják abba a direkt tárgyalásokat és boicsássák Oroszország döntése alá a vitás kérdéseket. Pétervárott állítólag nincs meg a hajlandóság, hogy a döntést elvállalják.

A bolgár kormányválság.

SZOFIA, jun. 10. Illetékes körökben híre jár, hogy a kabinetválság megoldásában beállott halasztás oka az, hogy nagyon nehéz a külpolitikát illetőleg meglévő különböző áramlatokat összeegyeztetni. Másrészt a kormány be akarja várni a pétervári választ arra nézve, vajjon Oroszország Szerbiától követelni fogja-e a vitás terület-től délre eső ugynevezett nem vitás zóna helységeinek kiürítését. Erre vonatkozólag a legutóbbi napokban kérdést intéztek Pétervárhoz.

Kolera a táborban.

SZALONIKI, jun. 10. A Serres és Dráma között táborozó csapatoknál több kolera eset fordult elő.

A Pasics-kormány lemond.

BELGRÁD, jun. 10. A Mali Journal híradása szerint a Pasics-kormány az egyre növekvő háborus hangulatra való tekintettel lemondásra készül. A helyzet igen komoly.

Szerb-görög véd- és dacsövetség.

PÉTERVÁR, jun. 10. A Ruzskoje Slovo közli: Szerbia Görögországgal véd- és dacsövetséget kötött Bulgária ellen.

A bolgárok ellen.

SZOFIA, jun. 10. Egész Bulgáriában harcias a hangulat és növeik az ingerültség az a körülmény, hogy Macedóniában a szerbek és a görögök üldözik a bolgárokat. Azokból a helységekből, amelyeket a bolgárok a magukénak vallanak, mert lakosságuk kizárólag bolgárokból áll, a szerb és a görög hatóságok elkergették a bolgár népet.

A szerb-bolgár konfliktus.

BELGRÁD, jun. 10. A kormányválságról még mindig nem jönnek hírek. Ez és a bizonytalanság aziránt, vajjon a négy miniszterelnök konferenciája a bolgár válságra való tekintettel hamarosan megtörténik-e szerb körökben láthatólag aggodalmat és nyugtalanságot kelt. Általános kifejezést adnak azon óhajnak, hogy a határkérdésben mihamarabb történjék meg a döntés. Kijelentették, hogy még a fegyveres konfliktus is jobb volna az ügyek folytonos hasztagatásánál.

Tegnap a miniszterelnökök meghívására a pártvezérek tanácskozásra gyűltek egybe, amelyen hír szerint a bulgáriai politikai viszonyokra való tekintettel a határkérdés ügyében elfoglandó magatartásról tanácskoztak.

SZOFIA, jun. 10. A szövetségi szerződés revíziójára vonatkozó szerb követelésre adandó válasz, mint illetékes helyen kijelentik, már elkészült. A mai minisztertanács határoz a válaszról, amelyet azután legközelebb Szerbiának átadnak. A válasz tartalmáról az a hír szivárgott ki, hogy a revíziót határozottan visszautasítják a bolgárok és követelik a szerződés betartását.

BELGRÁD, jun. 10. Megbízható hírek szerint a bolgárok megtámadták és megszállták Valandovot. Ez a helység nagyon fontos stratégiai szempontból.

BELGRÁD, jun. 10. Szófiából jelentik: Tegnap a király elnökle alatt haditanács volt, amelyen a Szerbia ellen indítandó háborúról vitatkoztak. A helyzet annyira elmegegedett, hogy itt biztosan számítanak a háboru kitorására. Az izgatottság óriási.

SZOFIA, jun. 10. Nincs az a bolgár kormány, mely hozzájárulna a szerb szerződés revíziójához. Ha szerbek rövidesen nem állnak el követelésüktől, nem várunk jót a miniszterelnököktől, mely most a bolgár népszavazás miatt halasztást szenved és pedig annál kevésbbé, mert a rémuralom, melyet a görögök és szerbek Macedóniában a bolgárok fölött gyakorolnak, a szövetségesek között való megegyezés lehetőségét nem igen teszi lehetővé.

LONDON, jun. 10. Az ide érkezett diplomáciai hírek szerint a szerbek és bolgárok között olyan nagy a feszültség, hogy annál nagyobb nem is lehet.

SZOFIA, jun. 10. Spalajkovics szerb követ elutazott Szófiából Belgrádba. Mit is ez a bolgár fővárosban megtudták, a legnagyobb nyugtalanság vett erőt a lakosságban.

SZOFIA, jun. 10. A bolgár kormány valószínűleg koalíciós alapon fog megalakulni. A király valószínűleg Gesoffot fogja megbízni az ügyek további vitelével.

Elkerülhetetlen a háboru.

SZOFIA, jun. 10. Kétségessé vált, hogy létrejön a négy miniszterelnök konferenciája, mert egy nap leforgása alatt a helyzet annyira kiélesedett, hogy a háboru kikerülhetetlen. A görögök elkergették a bolgár állomásfőnököt a Szaloniki előtt levő állomásról és a szerb csapatok kihívóan viselkednek a bolgárokkal szemben. A háborus veszedelem sohasem volt olyan nagy, mint most, az izgatottság leirhatatlan. Szerbiából nem engedik át a táviratokat és tegnap óta a kormány Szófiában még szigorúbban kezeli a hadiállapotot.

Szerb—bolgár háboru küszöbén.

BELGRÁD, jun. 10. Pasics szerb miniszterelnök kijelentette, hogy csak negyvennyolc óráig várnak még a szófiái kabinet válaszára. Ha a válasz elmarad, vagy nem kielégítő, anektálni fogják Macedóniának azt a részét, amelyet megszállva tartanak.

Ultimátum.

BELGRÁD, jun. 10. Pasics miniszterelnök tegnap tanácskozásra hívta meg a parlamenti pártok vezéreit és ismertette velük a helyzetet. Az a hír terjedt el, hogy a szerb kormány huszonnégy óra leforgása alatt ultimátumot küld Bulgáriának.

Annexió készül.

BERLIN, jun. 10. Belgrádból jelentik: Ha a bolgár kormány szerdáig nem ad határozott választ, hogy hajlandó a háboru előtt létrejönni szerződést revideálni, akkor Szerbia el van tökévelve, hogy haladéktalanul anektálja Macedóniának ama részeit, amelyeket fegyverrel hódított meg.

Legalkalmasabb bevásárlási forrás

mindennemű vászon, kézmű, függöny női és férfi konfekcio árukban. (Heti vagy havi részletfizetésre)

Alessandro Roth

Fiume Via E. De Amicis 9 I. em.
Telefon 15-65

APOLLO SZINHÁZ

Igazgató: TROPFAUER ÁRMIN

Via Alessandro Volta 6 (A De la Ville és az Imperial szálló közötti utcában).

Junius 1-től 15-ig

Szenzációs műsor!

Hofer Miksa rögtönző énekes. — The Retlas táncoktós. — Goltz Giza orosz táncosnő. — Hildelgard szkecs és az összes szerződött műrök fellépte.

Előadás után
kabaré szabad bemenettel.

Gazdasszony

havi 22—24 korona fizetéssel és teljes ellátással, felvétetik. Cim: Bozsán Pál új Torretta 12. sz. ajtó 15.

Igyék naponta 1—2 palaczk

Dupla-malátasört

de Szent István védjegyűt, mert ez a legelső, a valódi.

A söriparban korszakot alkotó a „Kőbányai Polgári Sörfőzöde” ezen világhírű söre, amelyet ma már minden országban utánoznak. Nemcsak a legélvezetesebb üdítő ital, de csodálatos gyógyhatása is van idegesség-, étvágy hiány-, vérszegénység-, álmatlanság-, tüdő- és gyomorbetegségeknél: igen ajánlandó lábbadozó betegeknek és szoptató nőknek is.

Ajánlja: Noorden tanár Bécsben; Korányi tanár Budapesten; Glax tanár Abbáziában és számos más szaktekintély.

Kapható:

Frisztöltésű palaczkokban minden fűszer és csemege kereskedésben. Frissen csaprol kimérve minden előkelő étteremben.

A kinek eladó **használt bútorok** van vagy **olcsón akar bútorú venni** (részletfizetésre is) forduljon bizalommal

HERSKOVITS S. butorkerekedőnél
Via G. Parini 6. szám.
Telefon 12-03 szám.

A „TENGERPART” telefon sz. 229.

Remek fekvésű villa

uri lak ELADÓ vagy ÉVI BÉRBE ADÓ. Cantrida felett, (Fiumétől 30 perc alatt elérhető). Modern épület, erkély és tágas terrasszal, fürdőszoba, istálló. A házban remek szobák. Kilátás a tengerre és az egész Quarneróra. Óriási szőlő, gyümölcs és konyhakerttel. Baromfi udvar stb. stb. Cim e lap kiadóhivatalában.

Fiumei magy. Uri és Női Fodrászterem

Adria palota. Telef. II-60.

Ujjonnan és higienikusan berendezett külön kabinokban olesón végeztek fejmosás, hajfestés, onduláció, divatos fésülés és manicure. Nagy raktár divatos betétekből, vágott hajból és pipere cikkekből.

A higienikus uri teremben gyors és pontos kiszolgálás.

Magyar anyanyelvű kisasszony szép írással, irodai vagy hasonló foglalkozást keres. Cim: Viale Deák 32.

IDEGENFORGALOM

(Mouvement d'étrangers)

ABBZIA

tegnap érkezett fürdővendégei:

(Hótes arrivés hier:)

Aranyossy István Budapest	Riviera
Aigner Engelbert Wien	Grand H.
Aras Blazsin Oracs	Drazia
Adomovic Lujo dr. Wien	Wienerh.
Adelsfeld Fianz Triest	Abbazia
Bárány Áron Nagyvárad	Securanst.
Bosujakovic Srecko Zágráb	Union
Bruckner Henrik Budapest	Hausner
Blossfeld Ernst Dessau	Antonienhof
Bensie Vladimir Ujlak	Union
Bodor Tivadar S.-Szentgyörgy	Istria
Böhmer Albert Wien	Posthorn
Ofnar Oszkár Kiszács	Breiner
Cindric Mile Zágráb	Union
Deutsch Jenő Budapest	Juliana
Domokos Lajos Budapest	Renée
Deutsch Béla Budapest	Szegő
Diskaut Siegfried Wien	Vidakovic
Engel Hermina Budapest	Hausner
Eichhofer József Klagenfurt	Palace
Einstaetter Alfréd Zágráb	Union
Fongilovitsch Julie Lemberg	Grand H.
Fongitovitsch Lronislaus Lemberg	Grand H.
Fejér Izodora Budapest	Szegő
Fenyő Emil Budapest	Jolanda
Fraenkel Lajos Eperies	Neues K.
Fábián Hans Wien	Grand H.
Fischer Ernő Wien	Riviera
Fallenbigl Jakob Grác	Securanst.
Frank Sasa Zágráb	Union
Fuchshofer Vége Trieszt	Habsburg
Friedrich Anni Radautz	Mir
Fan Wencel Wien	Alice
Fejér Elemér Budapest	Szegő
Gottlieb Sigmund Wien	Vidakovic
Gáll Mária Nagykőrös	Neues K.
Glasz Pál Budapest	Lackner
Glosz Miksa Szelistye	Vermes
Gézy József	Schlosser
Glasov Drago Zágráb	Union
Hrabetz Adele Wien	Quarnero
Hueskő Mihályné Lőcse	Renée
Hesz Gyula Budapest	Vécsey
Hechtl Carl Wien	Plesch
Hallavanya Carl dr. Grác	Jacie
Hollósi Miklós Budapest	Bristol
Harmathy Károly dr. Budapest	Bristol
Heiss Jaques Wien	Grand H.
Jellinek Viktor Wien	Breiner
Jacobson Stefan Königreich	Neues K.
Jurjevic Ivan Zágráb	Union
Jakopovic Ivan Zágráb	Union
Jakovac Martin Zágráb	Union
Jagodie Zarako Zágráb	Union
Kaleca Ivan Zágráb	Union
Krníc Bagojhub dr. Zágráb	Union
Koch Wilhelm Wien	Palace
Künnle Helén S.-Szentgyörgy	Istria
Kiefer Mátyás Temesvár	Bellevue
Kovács Józsefné Temesvár	Erminia
Koppe Max Goslar	Vermes
Kohn Albert Budapest	Abbazia
Kiss Mihály Budapest	Márkus
Koch Hugo Dessau	Antonienhof
Krémer Gyula Zágráb	Hausner
Kmiely Carl Seibnitz	Posthorn
Kreimir Miron Pétervár	Wienerh.
Kinass Franz Wien	Plesch
Kutos Kálmáné Kőkut	Drazia
Kohn Josefne	Drazia
Kohn Albert Budapest	Grand H.
Kornicki Michael dr. Zievir	Mascagni
Lakos Sámuel Kecskemét	Breiner
Leimdorffer Albertné Zágráb	Hausner
Langfelderer Armin Namesztó	Bellevue
Lange A. München	Janette
Lohenhoffer E. München	Janette
Morgenstern Willy Bielitz	Quitta
Machreycki József Breszow	Vermes
Micolescu M. Bukarest	Schanzer
Mandel Ferenc Budapest	Lederer

Maurer Helene Wien	Posthorn
Morelli Ferenc Budapest	Bristol
Münch József Okocin	Peppina
Nemes Sándor Arad	Jolanda
Nagy György József Budapest	Secur.
Pieroth Lourenz Breslau	Grand H.
Pollák Slavka Zágráb	Union
Pollak Húgo Wien	Quarnero
Peris Julie Zágráb	Union
Pollák Vilmos dr. Pozsega	Vermes
Petrás Jakab Besztercebánya	Bellevue
Ryehlik Julianné Biata	Peppina
Russocki R. Stanislaus Borislau	Augustin
Rác Géza Nagyvárad	Securanst.
Reiter Ernst Wien	Posthorn
Röhring Jadwiga Kauts	Mascagni
Schmid Heinrich Wien	Kompanyet
Siegmund András Budafok	Szegő
Stelkovich Istvánné Rimaszombat	Márkus
Steiner Izsó Kolozsvár	Breiner
Schaufler Max Heilbraun	Wienerh.
Scholez Róbert Budapest	Jolanda
Schere Ede Budapest	Habsburg
Spiller Albert Ivanez	Union
Schirmer Fritz Zágráb	Stefania
Szakács Andor Kolozsvár	Securanst.
Somogy Géza Budapest	Securanst.
Schaje Samet Boirslaw	Lucsetie
Székely Erzsza Budapest	Margit
Stern Ilona Budapest	Margit
Schwanez Oszkár Kricevci	Union
Tussig Adél Wien	Margit
Tauber Babette Wien	Margit
Trinkl Johanna Szombathely	Securanst.
Terry Anna Budapest	Lackner
Unzeitig József Wien	Andretic
Vranesic Juraj Zágráb	Union
Weisz Vilmosné Siklós	Szegő
Wolf Carl Wien	Kolb
Ziegelmayr Fritz dr. Wien	Wienerh.
Zorjan Ivan dr. Póla	Liburnia
Zoltán Jenő Budapest	Renée
Zvezdic Dragan Zágráb	Union

Hungária szálló

Lido - Venezia.

Elsőrendű új szálló. Lift, fürdőszobák stb.

Magyar és francia konyha. Kitűnő italok.

: PENZIÓ 10 LIRÁTÓL FELJEBB. :

CIRKVENICA.

Therapia pavillon.

Elsőrendű kávéház. Kitűnő italok
fagylalt, hideg felvágott stb. Olcsó árak.

Hutter Ferencz

a fiumei De la Ville volt főpincére.

Lido - Venezia

SPLENDID-HOTEL

(Villa Principessa Giovanna.)

Elsőrangú szálló 100 szobával. — Kitűnő

:: konyha. — Penzió 11—15 lira. ::

—«O»—

Hotel Pilsen Meublé

110 szobával 3 lirától személyenkint. Lift,
fürdők.

Motorcsónak Caprani G. tulajd.

Nyomatott a „POLINNIA“ Fiumei Kereskedelmi Nyomdában (Telefon száma 400).

VELENCE.

ORIENTAL NAGY KÁVÉHÁZ

Riva degli Schiavoni, a Lidora induló hajók kikötőjével szemben.

Tagás terras — Játéktér amerikai bar.
— Modern berendezés. — Központi fűtés.
Kitűnő szellőztetés.

Naponta 4-től 6-ig és fél 9-től 12-ig
szimfonikus zenekar.

Mozgóképelőadás teljes világítás mellett.

Naponta új műsor.

Kőbányai Polgársör,

a Florian, Quadri és Orientale kávéházak,
(Szt. Márktér és Riva degli Schiavoni) valamint a Grand Hotel Lido sörcsarnoka közönségének legkedveltebb itala.

Vaerin Testv. és Tsa.

VELENCE

Bonvecchiati szálló

a Szt. Márk-tér közelében. Villanyvilágítás
lift, gőzfűtés, fürdők, nagy éttermek.

— Teljes penzió napi 10 liráért. —

Marino szálló Lido-Venezia

(az Excelsior mellett).

Nagy étteremmel. — Modern kényelemmel.

— Mérsékelt árak. — A penzióba fürdőka-
bin használata is bele vehető.

Vianelli A. tulajd.

VENEZIA

HOTEL PENSION VENIER

San Marco Ponte Goldoni. Szobák 2 1/2 lirá-
ói, teljes ellátás napi 8 lirától, feljebb. Német
kiszolgálás.

Velence

San Marco szálloda

(Campo S. Luca).

Modern berendezés. — Fürdők. — A génuai
kiállításán dícsérő okmányokkal kitüntetve.
SZOBÁK 2 és fél LIRÁTÓL FELJEBB.

LIDO PENSIO Abbaziában

A Súdstrandon a legjobb magyar otthon.
Kérjünk prospektust (Budapesten a „Rémi“ szálló por-
tásánál is kapható.) Legmérsékeltbb árak Kitűnő
konyha, gyönyörű szobákak.

Mindennemű irásmunkák (fogalmazás,
másolás, cimirás, stb.) otthoni elvégzését
lelkiismeretes gyors és csinos kivitelben
vállalom. Cim e lap kiadóhivatalában.

33 óceánjáró

33 óceánjáró

Austro Americana - Trieszt.

Rendes személy- és áru forgalom, Észak- és Dél-Amerika, Görögország, Olaszország, Délafrika és Spanyolország felé.

Közelebbi indulások Triesztből:

Személyszállítás Triesztből New-Yorkba: az Alice gőzössel jun. 14-én. Triesztből Newyorkba az Argentina gőzössel jun. 21.

Triesztből Quebeckbe és Montreálba a Canada gőzössel jun. 21-én. Teher szállítás: Triesztből Philadelphiába a Giulia gőzössel jun. 24-én.

Triesztből Newyork és Philadelphiába a Lucia gőzössel jun. 28-án.

Triesztből Havanna és Neworleánsba a Virginia gőzössel jun. 11-én.

Patras, Almeria, Las Palmas, Rio de Janeiro, Santos, Montevideo és Buenos-Ayresbe a „Francesca“ szem. száll. gőzössel június 12-én. a „Columbia“ szem. száll. gőzössel jun. 26-án.

Közelebbi felvilágosításokkal az igazgatóság Triesztben, Via Molino piccolo 2, szolgál.

Cantridai fürdő és vendéglő

Tengeri fürdő, 250 szép kabinnal és napkurára szolgáló külön terrasszal. Nagy árnyas vendéglői kert terrasszal és tekepályával. Kitűnő konyha és kifogástalan borok. Kőbányai polgári sör. Villanyos összeköttetés Fiumétól a fürdőig. Vasár-és ünnepnapokon délután zene-hangverseny.

Fürdőjegyek fehéreneművel 40 fillér.

Olcsó bérletjegyek.

LINOLEUM

!! RITKA ALKALOM !!

III. kiállítás éreztet linoleum-szőnyegekben, bordírral és támsarokkal,

150x200 nagyság	K	8.50	darabja
200x250	"	14,—	"
200x300	"	17,—	"

Viaszkosvászon

78 cm. magas méterenként	Kor.	1.70
110 cm. magas méterenként	Kor.	2.10
115 cm. magas méterenként	Kor.	2.50

Linoleum futók

67 cm. magas méterenként	Kor.	1.60
90 cm. magas méterenként	Kor.	1.10
100 cm. magas méterenként	Kor.	2.50

Linoleum, fürdő-, háló- és ebédlőszobák lefedésére m²-ként Kor. 2.50.

Padlók lefedését saját munkásaink által vállaljuk. Költségvetés ingyen és bérmentve.

Haas Leopold - Fiume

CORSO 6.

MERCEDES

Az autók királya!

— Bárdi r. t. —

Budapest VI Lehel-utca 25 sz.

Városi üzlet: V. Mária Valeria u. 1.

Dunántuli fiók: **GYÖR.**

MOST NYILT MEG!

BAJIN Z.-Fiume Piazza Andrássy.

Nődivat — kézmű — és rövidárukereskedése.

LIDO-VENEZIA
CASA VENIER

a „Hungaria“ szálló mögött. Szép tiszta butorozott szobák jutányos áron 1 percnire a hajóállomástól és a nagy fürdőintézetétől. Villanyos világítás.

ROSENBERGER B.

és testvére butorraktára

Fiume Corso 34 (Struppi ház) Telef. 504.

Wetzler Testvérek azelőtt Gondrand Testvérek,
Nemzetközi Szállító Rt. fiókja Trieszt.

A legmegfelelőbb gyűjtőforgalom, különösen élelmiszereknek, Trieszttől Bécsig. Közvetlen fuvardíjtelek magyar és dalmát kikötőkből Bécsbe.

Hattyu gőzmosóda

Fiume, Via Acquedotto 2 sz. (Kucich ház) fiókot nyitott a Via Goldoniban (a Dubravčić házbán). Kifogástalan szép gallér, kezelő ing- függöny- és bluztisztítás klór nélkül. Gyors kiszolgálás. Telefon 9-88. Tisztelettel

Bredár Lajos.

Mindenkinek kedves

Ajándék

FIUME, kikötővárosból

„1 zsák kávé“

(en miniature) legfinomabb pörkölt kávéval töltve.

Kapható -3 minőségben - 6. STOCHEL csemegüzletében.

Ujságkihordó fiukat

vagy asszonyokat
jò fizetéssel felvesz.

A TENGERPART
kiadóhivatala.

—0—